

היסטוריה דתי

לבתי ספר דתיים

הוראות לנבחן

א. משך הבחינה : שעתיים.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה : בשאלון זה פרק אחד. עליך לענות על שתי שאלות.

(2x50) – 100 נקודות

ג. חומר עזר מותר בשימוש : אין.

שים לב : תלמיד **שאושר לו מבחן מותאם** יענה על שאלה אחת מבין שלוש השאלות.

בהצלחה!

כתוב במחברת הבחינה בלבד. רשום "טיוטה" בראש כל עמוד המשמש טיוטה.

כתיבת טיוטה בדפים שאינם במחברת הבחינה עלולה לגרום לפסילת הבחינה.

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

השאלות

העלייה הגדולה בשנות החמישים ותהליכי קליטת העולים בארץ-ישראל

ענה על שתיים מן השאלות 1-3 (לכל שאלה — 50 נקודות).

1. "התכנית לקליטה ישירה" של העלייה ההמונית בשנות החמישים ותוצאותיה" / דבורה הכהן

- א. **הצג** את מדיניות "פיזור האוכלוסין" של הממשלה הראשונה.
הסבר את השיקול המדיני ואת השיקול הביטחוני של מדיניות זו.
הצג את עמדתו של דוד בן גוריון בשאלת התיכנון של קליטת העלייה ההמונית.
- ב. **הצג** את "התכנית לקליטה ישירה" של לוי אשכול ו**הסבר** מדוע היה צורך בתכנית זו.
ציין שני גורמים שהתנגדו לתכנית לקליטה ישירה.
הסבר כיצד נימק כל אחד מן הגורמים שהצגת את התנגדותו לתכנית.

2. "העלייה הגדולה" / אניטה שפירא

- א. אניטה שפירא כותבת כי גל העולים שהציף את ישראל בשנים 1948-1949 כונה "שבר ענף".
ציין שלוש קבוצות של עולים שהגיעו בשנים אלו.
הסבר מדוע כונתה עליה זו "שבר ענף".
הצג את המחלוקת בין ממוני העלייה לממוני הקליטה ביחס לעליה הבלתי מבוקרת.
- ב. העולים החדשים שוכנו במושבי עולים ובעיירות הפיתוח.
הסבר את ההבדל בין ההליכה להתיישבות חקלאית בתקופת הישוב לבין ההליכה להתיישבות חקלאית של עולי שנות החמישים.
אניטה שפירא מתארת את הקשיים במושבי העולים וקובעת כי "המושבים החדשים נחשבו סיפור הצלחה ממדרגה ראשונה".
הצג שני קשיים של מושבי העולים.
הצג שתי עובדות המלמדות על הצלחתם של מושבי העולים החדשים.
הסבר את הביטוי "חלוצים בעל כורחם" ביחס לעולים אנשי המושבים ועיירות הפיתוח.

3. "עולי אירופה ותודעת השואה" / חנה יבלונקה

א. חנה יבלונקה מכנה את הגורם לעליית יהודי אירופה אחרי השואה בשם "ציונות אינסטינקטיבית".
הצג מושג זה.

ציין את שלושת התקופות בעליית יהודי אירופה משנת 1945-1960.
הצג את המאפיין המשותף בהתנהלות העולים בארץ בשתי התקופות הראשונות.
הסבר מיתוס אחד ביחס לניצולי השואה בשנים 1948-1951 שחנה יבלונקה מערערת עליו.
הצג שתי ראיות לביסוס טענתה.

ב. הצג כיצד התגבשה תודעת השואה בארץ ישראל בשנים 1945-1947.
הצג שני הסברים לתופעת השתיקה הגדולה של ניצולי השואה שהגיעו ארצה.
הסבר במה ייחודו של החוק לעשיית דין בנאצים ובעוזריהם.

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך